

The New Victoria & Albert Museum 2014 Dundee, Schotland

In opdracht van het al in Londen gevestigde Victoria Art museum, kortweg het V&A, word in Dundee, Schotland halverwege in 2014 een nieuwe vestiging volgens verwachting voltooid. Het V&A hoopt hier jaarlijks in dit nieuwe museum zo'n half miljoen mensen per jaar te gaan trekken. Opvallend heeft de stad Dundee veel overeenkomsten met het Spaanse Bilbao waar een vergelijkbaar museum in 1997 werd geopend, het bekende Guggenheim van Frank Gehry. En het dankzij dat museum de stad op de wereldkaart zette.

Een vergelijking van de twee steden, Dundee net als Bilbao een noordelijk havenstad de beide ooit genoten van een bruisende handel in ijzererts (Bilbao) en jute (Dundee), maar door de de-industrialisatie een teruglopende economie meemaakte en zo opzoek gaan naar een passende nieuwe identiteit. Beide steden kregen rond de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw te maken met serieuze achteruitgang van het inwoneraantal, beide steden waren toen de 3e grootste stad van hun land, Bilbao ging van 450 duizend naar 350 duizend en Dundee van 180 duizend naar het huidige aantal van 140 duizend. Beide steden liggen in een regio of land die zich wil onafhankelijk wil maken van hun “onderdrukker”. Bilbao ligt in Baskenland, die bekend staat om hun soms wat bloedige vrijheidstrijd. Bij het Schotse Dundee is het niet bloederig, maar toch zijn de Schotten bijna onafhankelijk als volk en land ook al staan nog gedeeltelijk onder Brits gezag.

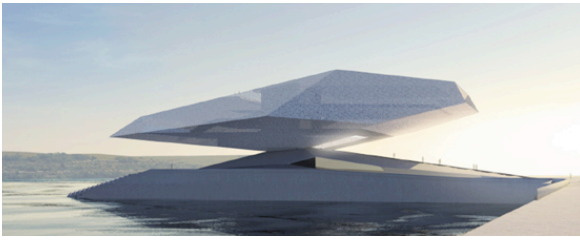
Het is dus enigszins aanneembaar dat Dundee het zelfde wil bereiken als Bilbao 15 jaar geleden. Dundee zelf kent weinig hotspots, musea of belangrijke punten uit de geschiedenis van Schotland. Het moet zich dus op een andere manier kunnen onderscheiden van de andere 2 bekende steden in Schotland, Edinburgh waar veel geschiedenis ligt en tevens de politieke hoofdstad is van het land. En Glasgow waar meer dan één derde van het land woont en de economische motor is van de omgeving, met nog steeds een productieve en goedlopende haven. Het moderniseren van deze stad kan de terugloop van het bewoners aantal tegengaan, en het economisch tij doen keren.

Zelf heeft de stad Dundee op dit moment weinig meer te bieden een 86-meter hoge gemetselde schoorsteen en een beroemd schip de RSS Discovery die de avonturisten vervoerde naar Antarctica die als eerste de zuidpool bereikte. Dit zijn de enige herkenningspunten die toeristen kunnen trekken. Voor de rest heeft de stad wel de bekende maar onplezierige betonnen kantoorgebouw die je overal kunt terug vinden in Schotse steden en die alom worden gehekeld door de Schotten zelf. Wel heeft Dundee het enigste Frank Gehry bouwwerk in het Verenigd Koninkrijk het bescheidde “Maggy's Cancer Centre. Een mogelijkheid om deze stad op de kaart te zetten en dus net als Bilbao een hoogwaardig en modern museum daar neer te zetten. De locatie in de rivier de Tay vlak naast de bekende brug van Dundee, naast de huidige ligplaats van de RSS Discovery en vlakbij het station van Dundee. Dus midden in het centrum en voor ieder goed toegankelijk.

De ontwerp stadium staat nu na prijsvraag van meer dan 120 inzendingen naar een shortlist van 6, deze zes inzendingen kunnen worden beoordeeld door de inwoners van Dundee en ieder die in bezit is van internet kunnen als het beste en mooiste ontwerp.

De deelnemers zijn:

- *Delugan Meissl*, een Weens bureau maakte hun naam met o.a. het Porsche Museum in Stuttgart en het in aanbouw zijnde film museum aan het IJ in Amsterdam.
- *Kengo Kuma*, Japanner bekend van zijn musea in Nagasaki en Marseille.
- *REX Architecture*, Was de secundaire architect van de Seattle Library naast OMA en ontwerper van het Guggenheim in Las Vegas.
- *Steven Holl*, nog een Oostenrijks bureau, bekend om zijn vele en excentrieke woningbouw project, en heeft daarnaast nog een project lopen in Glasgow, de uitbreiding van de School of Arts.
- *Snøhetta*, maakte roem met het operagebouw in Oslo.
- *Sutherland Hussey*, een jong bureau uit Edinburgh en maakt de Schotse inzending.

Delugan Meissl

Kengo Kuma

REX Architecture

Steven Holl

Snøhetta

Sutherland Hussey

Het museum dat in 2014 gereed moet zijn heeft een budget van £47 miljoen, vergelijkbaar koste het Guggenheim in Bilbao ongeveer £80 miljoen.

Het museum word zoals eerder genoemd in het water geplaatst in contact met brug of boulevard aan het vaste land. Het museum moet na voltooiing jaarlijks een half miljoen mensen naar de stad trekken.

Op de inzending van Snøhetta reiken al ontwerpen zich hoog in de lucht en vragen zij allen om aandacht, en hebben zij allen, wat past in de huidige stijlen, veel transparantie en een uitdagende constructie en vorm.

Die van Sutherland Hussey is toch het minst gewaagd, en toch past in de voorzichtige aanpak van de schotse architectuur, wel hebben zij natuurlijk wel de trots van Schotten achter zich.

Het ondergedoken gebouw van Snøhetta is naar mijn mening veruit de minst bijzonder en zal meer als ondergrondse bunker worden gezien dan als "landmark" voor de stad.

In Holl's ontwerp zie ik niet meer dan weer een vanzelfsprekende blokkendoos, die eenzaam en alleen uitkijkt over de verlate zijde van de Tay en zich de stad de rug toekeert.

De andere 3 zien er een stuk gewaagder uit, allen met veel constructieve uitdagingen en apart gebruik van materialen. De glazen omgekeerde piramide van REX ziet mij er te Amerikaans bombastisch uit.

De balancerende rots van Delugan Meissl moet helemaal een constructieve hel worden waarin een museum toch minder tot zijn recht zal komen, maar er toch prachtig uitziet.

Die van Kengo Kuma geef ik mijn stem, het gebouw ziet er gigantisch uit maar straalt toch rust uit en is niet al te overweldigend.

Toch betwijfel ik of een van deze ontwerpen hetzelfde zou gaan kunnen doen als die in Bilbao, de ontwerpen zijn van wereldklasse, maar of ze ook de gewenste aantal mensen kunnen gaan trekken in een uitloek in het noorden van Groot Brittannië, waar het klimaat ook al niet meezit. En er nog weinig andere plannen zijn om de stad te moderniseren. Misschien word dit alles te grootschalig aangepakt, en is een kleinschaligere revitalisering van de stad een beter idee, de stad is nu eenmaal geen grote metropool.